

BANSTANDARD I GÖTEBORG KONSTRUKTION

Kapitel K 3.7 Signal- och signalsäkerhetsanläggningar	Utgåva	Sida 1 (5)
Avsnitt K 3.7.2 Begrepp	Datum 2015-05-24	Senaste ändring 2018-04-16
Upprättad av Håkan Karlén	Fastställd av Susanne Hultgren	

Innehåll

1. Inledning	2
2. Begrepp.....	2
2.1 Begrepp som definieras utanför denna skrift	2
2.2 Definitioner och hänvisningar av begrepp.....	2

Avsnitt KONSTRUKTION 3.7.2 Begrepp	Utgåva	Sida 2 (5)
--	--------	---------------

1. INLEDNING

Dessa bestämmelser gäller för signal- och signalsäkerhetsanläggningar vid Trafikkontorets spårvägsanläggning i Göteborg och Mölndal.

2. BEGREPP

2.1 Begrepp som definieras utanför denna skrift

Begrepp som används i Banstandard men som definieras på annat ställe hänvisas dit så att inte begrepp riskerar att få olika definitioner. De begrepp som definieras här är de som gäller i denna Banstandard oavsett vad som står i andra dokument eller föreskrifter.

2.2 Definitioner och hänvisningar av begrepp

I nedanstående tabell finns vanligt förekommande begrepp som används inom signal- och signalsäkerhetsanläggningar.

Begrepp	Förklaring	Hänvisning
Backkontakt	Reläkontakt som sluter: <ul style="list-style-type: none"> när ett neutralt relä är oattraherat när remanent reläs backspole senast attraherats 	
Blocksignal	Ljussignal som enbart meddelar att framförvarande spårsträcka är fri eller om fordon finns på framförvarande sträcka. Blocksignal kan även stoppställas av trafikledning.	K 3.7.3
Börjanpunkt	Den plats i banan där en signalsträcka börjar. Utgörs fysiskt av en ljussignal.	K 3.7.3
Detektor	Utrustning som används för att detektera variabler i anläggningen. En detektor kan vara avsedd att detektera spårfordon, vägfordon eller miljövariabler såsom ljusförhållanden.	
Frontkontakt	Reläkontakt som sluter när ett neutralt relä är attraherat eller när remanent reläs frontspole senast attraherats.	
Frontskydd	Skydd mot framförvarande hinder.	K 3.7.4
Körbesked	Besked i signal som innebär att fordon får passera signalen.	
Hinderfrihetskontroll	Metod för att garantera att ett visst spår är fritt från spårfordon samt att utrustning för att varna och spärra för övriga trafikanter är i bruk.	
Hjälpkontakt	Kontakt på kontakter som inte är starkströmskontakt.	
Huvudkontakt	Kontakt på kontakter som är starkströmskontakt.	
Huvudsignal	Ljussignal som förmedlar körbesked till föraren.	
Industrikontakt	En reläkontakt som inte är en säkerhetskontakt.	
Industrirelä	Ett relä som inte innehåller några säkerhetskontakter.	
Inspektionskrets	Elektrisk reläkoppling i låskrets som används för att göra hinderfrihetskontroll och kontroll av objekt i en rörelseväg. Villkoren i denna krävs uppfyllda för att låsa rörelseväg och när rörelsevägen är låst för att ge signal för rörelsevägen.	
Konfliktpunkt	Plats längs rörelseväg där rörelsevägen kan påverkas av andra rörelsevägar.	K 3.7.3
Kontakter	Relä som innehåller kontakter för starkström.	

Göteborgs Stad

Trafikkontoret

Avsnitt KONSTRUKTION 3.7.2 Begrepp	Utgåva	Sida 3 (5)
---	--------	---------------

Begrepp	Förklaring	Hänvisning
Ljussignal	Se TRI.	TRI
Lokalfrigivning	Status på växel som trafikledning kan sätta då arbete skall bedrivas på växel. Lokalfrigiven växel kan manövreras från lokalställare.	
Lokalställare	Manöverapparat där personal utrustad med nyckel kan manövrera lokalfrigiven växel och förhindra omläggning samt att rörelseväg genom växeln ställs.	
Manöverapparat	Utrustning för att sända impuls till ställverket. Kan vara lokalställarlåda, tryckknappslåda eller liknande.	
Neutralt relä	Relä där spänningssatt spole innebär att reläet attraherar och där avsaknad av spänning på spolen innebär att reläet återgår till oattraherat läge.	
Objekt	Fast kontrollerbar del av anläggningen som ställer krav på när rörelseväg kan låsas. Objekt kan exempelvis vara växlar, spår/spårledningar, varningsanläggningar för trafikanter, vägskyddssignaler eller liknande.	
Passagekontroll	Kontroll som utförs av ställverk för att kontrollera så att en spårvagn passerat i rätt riktning.	
Punktsignal	Formljussignal som förmedlar information till föraren om växelläge och hinderfrihet.	TRI
Rangerväg	Se TRI.	TRI
Relä	Elektromekanisk anordning bestående av ett antal små strömbrytare, kallade kontakter, som gemensamt manövreras med samtidighet eller fördröjd samtidighet av en eller flera reläspolar. Se även industrirelä, säkerhetsrelä, remanent relä, neutralt relä, tidrelä och kontakter.	
Reläkontakt	En strömbrytare i ett relä. Reläkontakten kan ha olika funktion. Se även: backkontakt, industrikontakt, frontkontakt, hjälpkontakt, huvudkontakt och säkerhetskontakt	
Remanent relä	Ett relä som är stabilt i båda sina lägen. Det manövreras av två spolar, en frontspole och en backspole. Remanenta reläer används för att låsa och låsa upp objekt/rörelsevägar.	
Rörelse	En förflyttning i anläggningen. En rörelse kan exempelvis vara en spårfordonsrörelse, en fordonsrörelse eller en trafikant som förflyttar sig	
Rörelseväg	Rörelseväg är en del i ställverket som låses för att tillåta rörelser.	K 3.7.3
Sidoskydd	Skydd för säkrad rörelse mot att rörelser i konflikt kommer in från sidan.	K 3.7.4
Siktsträcka	Sträckan som föraren ser i riktning framåt.	
Signal	Objekt som förmedlar information till föraren. Kan exempelvis vara ljussignal eller tavla.	
Signal-anläggning	Anläggning där spårtrafikens egna konfliktpunkter regleras med signaler, andra konflikter kan förekomma utan att regleras i punktsignalen.	
Signalsträcka	Se TRI.	TRI

Göteborgs Stad

Trafikkontoret

Avsnitt KONSTRUKTION 3.7.2 Begrepp	Utgåva	Sida 4 (5)
---	--------	---------------

Begrepp	Förklaring	Hänvisning
Signalsäkrad rörelse	Fordonsrörelse som regleras i huvudsignal. Förekommer i signalsäkerhetsanläggning.	
Signal-säkerhets-anläggning	Anläggning där konflikter mellan spårtrafik och spårtrafik samt mellan spårtrafik och korsande fordonstrafik är säkrad i signal. Korsande gångtrafik kan förekomma i direkt anslutning till hållplats.	
Signalreglerad rörelse	Rörelse som regleras i punktsignal. Förekommer i signalanläggning.	
Skyddssträcka	Sträcka vid konflikt som ska vara fri från spårfordon för att ge konfliktande vagn kör i signal.	K 3.7.4
Slutpunkt	Den plats i banan där en signalsträcka slutar. Utgörs fysiskt av en ljussignal eller sluttavla. I det fall en ljussignal utgör slutpunkt utgör den även börjanpunkt för följande signalsträcka.	K 3.7.3
Stickrelä	Neutralt relä som indikerar att en kontrollerad passage i viss riktning inträffat.	
Säkerhetskontakt	Kontakt i säkerhetsrelä som uppfyller UIC736 typ C.	
Säkerhetsrelä	Relä som uppfyller vissa krav. I denna text förstås med säkerhetsrelä ett relä som uppfyller UIC736 typ C för vissa eller samtliga kontakter i reläet.	
SÄC	Trafikkontorets Säkerhetscontroller.	
Tavla	Fast signalmedel. Aktuella tavlor definieras i TRI.	TRI
TBD	Kvarstår att fastställa (To Be Defined). Akronym som undantagsvis får användas för att ange att underlag för fastställande saknas men att punkten måste beaktas.	
Tidrelä	Relä som har en fastställd fördröjning av antingen frontkontakternas slutning (tillslagsfördröjning) eller backkontakternas slutning (frånslagsfördröjning). Det kan även förekomma enskilda kontakter i ett relä som är till- eller frånslagsfördröjda.	
Tunganordning	Den delen av en växel som består av tungorna. Om tunganordningen ligger ihop med en korsning och har spår efter båda benen är det en växel.	
Tvångsföring	Utrustning i relä som säkerställer att front- och backkontakter inte kan sluta samtidigt.	
Tågorder	När en tågväg är magasinerad och tågorder inte föreligger för tågväg i konflikt med tågvägen ges tågvägen tågorder. När tågorder föreligger kan tågvägen låsas.	
Tågväg	Rörelseväg med hög säkerhet. För att Tågväg med konflikt skall tillåtas skall den vara låst. När tågväg är låst på en signalsträcka förhindras rörelser som är i konflikt med rörelser på den signalsträckan som tågvägen gäller för. En tågväg kan sägas vara pågående om den är klar för passage av fordon eller om fordonspassage pågår.	K 3.7.3

Göteborgs Stad

Trafikkontoret

Avsnitt KONSTRUKTION 3.7.2 Begrepp	Utgåva	Sida 5 (5)
---	--------	---------------

Begrepp	Förklaring	Hänvisning
Tågvägsålsning	Låsning av tågväg innebär att andra rörelsevägar som är i konflikt inom området förhindras. Låsning sker när tågvägen är kontrollerat fri för passage och tågvägsorder föreligger.	K 3.7.3
Tågvägs- magasinerings	När en tågväg pekas ut läggs den upp som magasineras. Det innebär att ställverket så snart det är möjligt ger tågvägen Tågorder.	
Tågvägs- upplåsning	När en låst tågväg inte längre skall vara låst låses den upp genom ett kontrollerat förfarande.	K 3.7.3
Utlösning	Automatisk upplåsning av tågväg eller del av tågväg i samband med passage av objekt. Kan även benämnas upplåsning.	
Utpekning	Att ge ställverket information som innebär att tågväg magasineras. Antingen från manöverdon, överföringssystem eller växelomläggningssystemet i spårvagnen	
Återtagning	Manuell upplåsning av tågväg från tryckknappslåda eller trafikledning.	